

MÜZİK ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ YETERLİKLERİ İLE YAŞAM VE İŞ DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ¹

Yusuf DURSUN², Özcan ÖZBEK³, Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN⁴

¹Bu makale 2015 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından kabul edilen ikinci ve üçüncü yazarların danışmanlığında birinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

²İstanbul Aydın Doğan Güzel Sanatlar Lisesi, yusufdrsn@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1576-0806

³Öğr. Gör. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, ozcan.ozbek@marmara.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3712-3034

⁴Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, ekincorakli@gmail.com ORCID: 0000-0001-8372-2751

Dursun, Yusuf; Özbek, Özcan ve Çoraklı Kahraman, Ekin. "Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri ile Yaşam ve İş Doyumları Arasındaki İlişki". sed, 8/2 (2020 Güz): s. 110-125. doi: 10.7816/sed-08-02-04

ÖZ

Bu araştırma, müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma grubunu, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde görev yapmakta olan 220 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, dört bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Anketin ilk bölümünde müzik öğretmenlerinin bazı demografik özelliklerini öğrenmek üzere kişisel bilgi formu, ikinci bölümde müzik öğretmenlerinin kendilerine ilişkin mesleki yeterliklerini ölçmek üzere Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği, üçüncü bölümde öğretmenlerin genel olarak yaşam doyum düzeylerini ölçmek üzere Yaşam Doyum Ölçeği ve son olarak, dördüncü bölümde öğretmenlerin iş doyum düzeylerini belirlemek üzere Minnesota İş Doyum Ölçeği yer almaktadır. Araştırmanın sonucunda, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ve yaşam doyumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu, müzik öğretmenlerinin iş doyumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu, müzik öğretmenlerinin yaşam doyumları, içsel ve dışsal iş doyumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki, genel iş doyum düzeyleri ve yaşam doyumları arasında pozitif yönde orta derecede bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri, müzik öğretmenlerinin yaşam doyumları, müzik öğretmenlerinin iş doyumları

Makale Bilgisi:

Geliş: 8 Ekim 2020

Düzeltilme: 17 Kasım 2020

Kabul: 21 Kasım 2020

Giriş

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri süregelen hayatta kalma çabası ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan doğayı kontrol etme ve ona hâkim olma amacı; insanoğlunun biriktirme ve üretme eylemlerinin doğmasına zemin hazırlamıştır. Üretim, insanlar arasında iş bölümlerinin oluşmasına, iş bölümleri de mesleklerin oluşmasına katkıda bulunmuştur. Bu meslekler başlarda alet üretmek, mal biriktirmek gibi yaşamı sürdürmeye yönelik aktiviteleri içerse de zaman ilerledikçe bilinenleri diğer kuşaklara aktarma ihtiyacıyla öğretmenlik mesleğini doğurmuştur. Dolayısıyla öğretmenlik mesleği zaman içinde, bilginin geleceğe aktarılması, geliştirilmesi ve diğer mesleklere yön vermesi açısından önemli bir meslek haline gelmiştir.

Demirkasımoğlu (2010, s.2050), sosyolojik, ideolojik ve eğitimsel boyutları ile öğretmenlik işini; öğretmede formasyon, bilgi, beceri ve değerler açısından en yüksek standartlara sahip olma olarak açıklamaktadır. Yapılandırmacılık temelli günümüz eğitim anlayışında, öğretmen salt bilgi aktarıcısı olarak görülmemekte ve rehber olma, öğrenenlere önerilerde bulunma ve öğrenmeye odaklanma gibi roller üstlenmektedir (Erdem ve Demirel, 2002, s. 86).

Jargensen (2008, s.1), öğretmenliğin hayatın görünen birçok yüzünden ya da insanoğlu olarak yerine getirdiğimiz birçok görevden bir tanesi olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle öğretmen olmanın ne anlama geldiği ve öğretmenin hayatımızda nasıl bir rol oynayacağını kavramaya çalışmak önem arz etmektedir. Bu görevi ve onun yaşantımızdaki yerini anlamamız, öğretmenlik mesleğini nasıl ele alacağımızı belirler. Bunun yanında diğer tüm mesleklerde olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin de standartlarının belirlenmesi gerekmektedir (Ocak, 2006, s.61). Öğretmenlik yeterliklerin belirlenmesi tam da bu noktada önem arz etmektedir.

TDK (2011, s.2584) tarafından kısaca “yeterli olma durumu” olarak tanımlanan yeterlik kavramı, hayatın özellikle başarı ile ilgili birçok alanında karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla, Kuran’ın da (2002, s.268) belirttiği üzere, bir kişiye görevinin gerektirdiği belirli bir rolü oynayabilme gücü kazandıran özellikler olarak tanımlanan yeterlik, tüm meslekler için söz konusudur. Eğitimcilerin, insanların şekillendirilmesi ve topluma kazandırılmasındaki büyük ağırlığı göz önüne alındığında, öğretmenlerin yeterlikleri konusunun da önemi ortaya çıkmaktadır. Hatta eğitim ve öğretim sürecinde öğretmenin mesleki yeterlikleri, sürecin gidişatını belirlemede en önemli faktörlerin başında gelir (Kasımoğlu, 2012, s.35).

Milli Eğitimi Geliştirme Projesi kapsamında (MEB, 2006) öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri kişisel ve mesleki gelişim-mesleki değerler, öğrenciyi tanıma, öğrenme ve öğretme süreci, öğrenmeyi gelişimi izleme ve değerlendirme, okul aile ve toplum ilişkileri ve program ve içerik bilgisi olarak belirlenmiştir. Müzik öğretmeni yeterlikleri ise Küçüköncü (2003) tarafından, bilişsel alan düzeyinde, müzik alanına ait kurumsal bilgilerde, öğretmenlik mesleğine ait bilgilerde yeterlik; devinimsel alan düzeyinde, kendi sesini kullanabilmede, çalgısını kullanabilmede yeterlik ve duyuşsal alan düzeyinde, müziksel kişilikte, eğitimci kişilikte ve icracı kişilikte sanatsal yeterlik şeklinde sınıflandırılmıştır. Aktaş ve Walter (2005, s.127) ise, öğretmenlerin kendi yeterlik kapasitelerine inanmalarının ve öğrencilerinin başarısını arttırmalarının onların mesleklerinde ne kadar yeterli olduklarının bir göstergesi olduğunu vurgulamakta ve onların kendi mesleki yeterliklerine olan inançlarını başarılarını etkileyen en önemli kişisel faktör olarak görmekteyler. Mesleki yeterliğe ilişkin pozitif yönde bir inanç elbette ki müzik öğretmenleri açısından da önem arz etmektedir.

Mesleki yeterliğe ilişkin algı kavramının yanı sıra, ‘iş doyum’ kavramının da özellikle son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalarda araştırma konusu olarak kullanıldığı görülmektedir. İş doyum, Hackman ve Oldham (1975, s.162) tarafından çalışanın işinde mutlu olması ve tatmin edilmesi ile ilgili bir derece durumu; Dağdeviren, Musaoğlu, Ömürlü ve Öztora (2011, s.69) tarafından ise çalışanların genel duygusal durumunu gösterebilmekte ve işe yönelmeyi sağlayan olumlu etki olarak olarak tanımlanmıştır. Bu kavramın öğretmenler üzerinde yapılan araştırmalarda sıkça kullanıldığı görülmektedir (Kumaş ve Deniz, 2010; İnandık, 2010; Yılmaz, 2011; Ageoğlu, 2011; Yılmaz ve Dilmaç, 2011; Aras, 2012; Yılmaz, 2012; Tamcahan, 2012; Koruklu, Feyzioğlu, Kiremit ve Aladağ, 2013; Altinkurt ve Yılmaz, 2014). Zira okulda geçirilen zaman, öğretmenlerin yaşamının önemli bir kısmını kapsar. Bunun yanı sıra, burada geçirdikleri zaman içerisinde yaşamlarından ve işlerinden aldıkları doyum düzeyleri meslekleriyle olan ilişkilerini etkilemekte; meslekleriyle olan ilişkileri de işlerinden ve yaşamlarından aldıkları doyum düzeylerini etkilemektedir. Mesleğine karşı kendini yeterli hisseden bir öğretmenin işinden aldığı doyum yüksektir, bu da yaşamına etki ederek daha mutlu olmasını sağlar. Yeterli olma ihtiyacının doğrudan ilişkili olduğu yaşam ve iş doyumuna karşı bir öğretmenin mesleki açıdan kendini yeterli olarak algılaması sadece kendini değil eğitim verdiği öğrencileri, meslektaşları ve çalıştığı idari kadroyla olan ilişkilerini de etkilemektedir.

Tengilimoğlu (2005, s.27), yaptığımız işten aldığımız doyumun yüksek olmasının; verimliliğin yüksek olması, iş gücü devir oranı ve devamsızlıkların düşmesi, işe bağlılığın artması gibi örgüt tarafından arzulan sonuçlara yol açtığını, iş doyumunun aynı zamanda kişinin 'yaşam doyumunu' ile yakından ilişkili olduğunu belirtmiştir. İlk kez 1961 yılında Neugarten tarafından ortaya atılan bir kavram olan yaşam doyumunu; Shin ve Johnson (1978, s.478), kişinin kendi seçtiği kriterlere göre yaşam kalitesinin küresel bir değerlendirmesi; Veenhoven (1996, s.6), bir bütün olarak yaşamın bütün kalitesinin, pozitif olarak gelişiminin derecesi; Yılmaz ve Altınok (2009, s.456), bireylerin yaşama bakışları, yaşama ait beklentileri ve bunun karşılama düzeylerinin neden olduğu psikolojik bir özellik; Özaydın, Sevinç ve Deniz (2014, s.105), bireylerin seçtikleri kriterlere göre yaşam niteliklerini bir bütün olarak değerlendirmesi; Özer ve Karabulut (2003, s.72), kişinin beklentileriyle (ne istediği), elinde olanların karşılaştırılmasıyla (neye sahip olduğu) elde edilen durum ya da sonuç olarak tanımlamışlardır. İş hayatımızda önemli bir yer tutan yaşam doyumunu, bireyin ruh sağlığını ve toplumsal ilişkilerini etkileyen en önemli etmenlerden biridir (Şener, 2009, s.5). Dolayısıyla Vural (2004, s.32) da öğretmenlerin, tüm yaşamı içinde oynadığı rolün doğal bir sonucu olarak iş doyumunun, yaşam doyumuyla ilişkili olduğunu ve iş doyumunun düşük olmasının, iş dışı yaşamda yüksek doyum sağlansa bile, bireyin genel yaşam doyumunu düşüreceğini belirtmiştir.

Ülkemizde, öğretmenlerin mesleki yeterliklerine, yaşam ve iş doyumuna yönelik çalışmalar son yıllarda daha fazla yapılmaya başlanmıştır (Gençtürk ve Memiş, 2010; Kumaş ve Deniz, 2010; İnandık, 2010; Şahin, 2010; Agaoğlu, 2011; Özaydın, 2011; Taş, 2011; Yılmaz ve Dilmaç, 2011; Yılmaz, 2011; Telef, 2011; Aras, 2012; Tamcahan, 2012; Yılmaz, 2012; Koruklu, Feyzioğlu, Kiremit ve Aladağ, 2013; Yılmaz ve Aslan, 2013; Şahin, 2014; Kıvılcım, 2014; Altınkurt ve Yılmaz, 2014). Müzik öğretmenliği için de bu konulara yönelik araştırmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca bu konunun araştırılmasının ve yapılan araştırmalarla karşılaştırılmasının, müzik öğretmenlerinin diğer alan öğretmenlerinden ayırıcı özelliklerini ortaya çıkarması açısından önemli olduğuna inanılmaktadır.

Yukarıda yazan bilgiler ışığında araştırma; müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına odaklanmaktadır. Bu temel doğrultusunda sırasıyla aşağıdaki sorulardan yola çıkılmıştır.

- 1- Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeyleri nedir?
- 2- Müzik öğretmenlerinin yaşam doyumları ne düzeydedir?
- 3- Müzik öğretmenlerinin iş doyumları ne düzeydedir?

4- Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeyleri ile yaşam ve iş doyumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla dört bölümden oluşan ölçek uygulanmıştır. Bu nedenle gruplar arası karşılaştırmayı da içeren, tarama modeline uygun olarak düzenlenmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009, s.77).

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde devlet ve özel okullarda görev yapmakta olan 220 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan müzik öğretmenlerinin demografik özellikleri, Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin %33.2'si erkek, %66.8'i kadındır. Öğretmenlerin çoğunluğu 25-29 yaş grubunda (%35.9) yer almakta olup en az yaş grubu 55 ve üstü için bulunmuştur (%0.5). Öğretmenlerin %44.5'i evli, %55.5'i bekarıdır. Araştırmaya katılanların mezuniyet durumları incelendiğinde, çoğunluğunun, %88.0 ile bir eğitim fakültesinden mezun oldukları, %13.2'sinin bir konservatuardan mezun olduğu ve kalan %6.8'inin bir Güzel Sanatlar Fakültesinden mezun olduğu görülmektedir. Bu öğretmenlerin %73.6'sı lisans mezunuyken, %26.4'ü bir lisansüstü programını bitirmiştir. Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine bakıldığında çoğunluğunun 10 yıldan daha az mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Çoğunluğu kıdem gruplarını %33.2 ile 1-3 yıl, %25.5 ile 4-6 yıl ve %16.8 ile 7-9 yıllık kıdeme sahip öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %81.8'i bir devlet okullarda, %18.2'i ise bir özel okulda görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerin %7.3'ü ilkökul, %61.4'ü ortaokul, %22.7'si lise ve %8.6'sı Güzel Sanatlar

Lisesinde çalışmaktadır. Öğretmenlerin, %88.2 ile kadrolu, %6.4'ü ücretli ve %5.5'i sözleşmeli çalışmaktadır. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görev yaptıkları bölgelere bakıldığında, %32.7'sinin Marmara Bölgesinde, %18.2'sinin Karadeniz Bölgesinde ve %16.8'inin Doğu Anadolu Bölgesinde görev yaptıkları görülmektedir. Son olarak, araştırmaya katılanların %68.6'sı çalgı çalışmalarına devam ettiklerini, %31.42'ü ise ettirmediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 1. Müzik Öğretmenlerin Demografik Özelliklerine Yönelik Dağılımı (N=220)

Değişken	Grup	f	%	Yığ. %
Cinsiyet	Erkek	73	33.2	33.2
	Kadın	147	66.8	100.0
Yaş	21-24	20	9.1	9.1
	25-29	79	35.9	45.0
	30-34	61	27.7	72.7
	35-39	29	13.2	85.9
	40-44	19	8.6	94.5
	45-49	5	2.3	96.8
	50-54	6	2.7	99.5
	55 ve üstü	1	0.5	100.0
Medeni durum	Evli	98	44.5	44.5
	Bekâr	122	55.5	100.0
Mezuniyet	Eğitim Fakültesi	176	80.0	80.0
	Konservatuvar	29	13.2	93.2
	Güzel Sanatlar Fak.	15	6.8	100.0
Eğitim düzeyi	Lisans	162	73.6	73.6
	Lisansüstü	58	26.4	100.0
Mesleki kıdem (yıl)	1-3	73	33.2	33.2
	4-6	56	25.5	58.6
	7-9	37	16.8	75.5
	10-12	14	6.4	81.8
	13-15	13	5.9	87.7
	16-18	9	4.1	91.8
	19-21	12	5.5	97.3
	22-24	3	1.4	98.6
	25-28	1	0.5	99.1
	29 ve üstü	2	0.9	100.0
Okul türü	Devlet	180	8.8	81.8
	Özel	40	18.2	100.0
Eğitim kademesi	İlkokul	16	7.3	7.3
	Ortaokul	135	61.4	68.6
	Lise	50	22.7	91.4
	Güzel Sanatlar Lisesi	19	8.6	100.0
Kadro durumu	Kadrolu	194	88.2	88.2
	Ücretli	14	6.4	94.5
	Sözleşmeli	12	5.5	100.0
Görev bölgesi	Marmara	72	32.7	32.7
	Karadeniz	40	18.2	50.9
	İç Anadolu	24	10.9	61.8
	Ege	21	9.5	71.4
	Akdeniz	17	7.7	79.1
	Doğu Anadolu	37	16.8	95.9
	Güneydoğu Anadolu	9	4.1	100.0
Enstrüman çalmaya devam etme	Evet	151	68.6	68.6
	Hayır	69	31.4	100.0

Araştırmada, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları

arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla dört bölümden oluşan ölçek uygulanmıştır. Bu nedenle gruplar arası karşılaştırmayı da içeren, tarama modeline uygun olarak düzenlenmiştir. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009, s.77).

Veri Toplama Araçları

Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla dört bölümden oluşan ölçek uygulanmıştır.

Anketin ilk bölümünde müzik öğretmenlerinin bazı demografik özelliklerini öğrenmek üzere 11 soruluk bir kişisel bilgi formu, ikinci bölümde müzik öğretmenlerinin kendilerine ilişkin mesleki yeterliklerini ölçmek üzere Akbulut (2012) tarafından geliştirilen 40 maddelik "Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği", üçüncü bölümde öğretmenlerin genel olarak yaşam doyum düzeylerini ölçmek üzere Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen ve Şimşek (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan 5 maddelik "Yaşam Doyum Ölçeği" ve son olarak, dördüncü bölümde öğretmenlerin iş doyumunu düzeylerini belirlemek üzere Weiss, Davis, England ve Lofguist (1967) tarafından geliştirilen ve Baycan (1985) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan 20 maddelik "Minnesota İş Doyum Ölçeği" yer almaktadır.

Araştırmada kullanılan ölçeklerin bu araştırma için uygunlukları bir madde analizi ile güvenilirliklerine bakılarak incelenmiştir. Ölçekler ve ölçeklerin alt boyutlarında (varsa) yer alan maddelerin güvenilirlik analizleri için Alpha modeli kullanılmıştır. Kullanılan ölçeklerin ve alt boyutlarda yer alan maddelerin güvenilirlik analizleri için Alpha modeli ile maddeler arası korelasyona bağlı uyum değerleri hesaplanmıştır. Alfa (α) katsayısına bağlı olarak ölçek ve alt boyutlarının güvenilirliği aşağıdaki gibi değerlendirilmiştir.

- 0.00 \leq α < 0.40 ise ölçek/boyut güvenilir değildir,
- 0.40 \leq α < 0.60 ise ölçeğin/boyutun güvenilirliği düşük,
- 0.60 \leq α < 0.80 ise ölçek/boyut oldukça güvenilir, ve
- 0.80 \leq α < 1.00 ise ölçek/boyut yüksek derecede güvenilirdir (Kalaycı, 2006: s.405).

Kişisel bilgi formu: Kişisel Bilgi Formunda, devlet ve özel okullarda göre yapan müzik öğretmenlerinin cinsiyeti, yaşı, medeni durumu, mezun oldukları üniversite, eğitim düzeyi, öğretmenlikteki mesleki kademeleri, görev yaptıkları okul türü, görev yaptıkları eğitim kademesi, çalıştıkları kurumdaki kadro durumları, hangi bölgede öğretmenlik yaptıkları ve halen çalgı çalışmalarına devam edip etmediklerine dair toplam 11 soru yer almaktadır.

Müzik öğretmenleri mesleki yeterlikleri ölçeği: Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kendilerine ilişkin mesleki yeterliklerini ölçmek üzere Akbulut (2012) tarafından geliştirilen 40 maddelik Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği kullanılmıştır. Müzik öğretmenlerinin kendi algılarına göre mesleki yeterliklerini ölçmek için geliştirilen ölçek Likert tipi, 5 dereceli bir ölçek olup, ölçek maddelerinin hepsi olumlu yüklemlidir (ters madde yoktur). Akbulut tarafından 105 müzik öğretmeni üzerinde yapılan çalışma ile geliştirilen ölçeğin güvenilirlik katsayısı (α) 0.970 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğe ilişkin madde ortalaması müzik öğretmenlerinin kendi algılarına/görüşlerinde bağlı olarak mesleki yeterlik düzeyini ölçmektedir. Ölçek maddelerinin karşısında, müzik öğretmenin görüşünü ifade etme derecesini belirtmek üzere beşli (Likert tipi), 'Hiç katılmıyorum' (1) ile 'Tamamen katılıyorum' (5) arasında bir seçenek verilmiştir.

Tablo 2. Düzey Belirleme Skalası

Seçenekler	Puan Aralığı
Hiç katılmıyorum	1.00 – 1.79
Az katılıyorum	1.80 – 2.59
Orta düzeyde katılıyorum	2.60 – 3.39
Katılıyorum	3.40 – 4.19
Tamamen katılıyorum	4.20 – 5.00

Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeğinin bu çalışma için uygunluğunu görmek üzere yapılan güvenirlik analizi sonucunda ölçeğin genel güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0.981$ olduğu bulunmuştur. Bu değer, ölçeği oluşturan maddelerin arasında güvenirliğin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Her hangi bir madde ölçekten silindiğinde α katsayısının (ölçeğin güvenirlik katsayısının) yükselmeyeceği görüldüğünden [son sütun (0.941 ile 0.981 arasında)] tüm maddelerin bu çalışma için ölçekte kalmasına karar verilmiştir. Ölçeğin maddelerine ait Madde-Toplam Korelasyon katsayıları da maddeler arasında yeterli ilişki olduğunu göstermektedir (0.636 ile 0.853 arasında değişmektedir). Sonuç olarak, Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeğinin güvenirlik düzeyinin bu çalışma için yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliğe ilişkin algıları/görüşleri değerlendirilirken yukarıdaki puan aralıklarına karşılık gelen seçenekler dikkate alınmıştır.

Yaşam doyumu ölçeği: Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin genel olarak yaşam doyum düzeylerini ölçmek üzere Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen ve Şimşek (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan 5 maddelik Yaşam Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Likert tipi 7 dereceli hazırlanan ölçeğin maddeleri katılımcılar tarafından 'Tümüyle doyumсузлук '(1) ile 'Tümüyle doyum '(5) arasında değerlendirilmektedir. Ölçeğin beş maddesi de olumlu yükleme sahiptir (ters puanlanan madde yoktur). Tek boyutlu yapıya sahip bu ölçek, farklı yaş gruplarında ve farklı örgütlerdeki uygulamalarda kullanılabilir.

Şimşek tarafından 245 kişi üzerinde yapılan çalışmada 233 kişiye ilişkin veriler analiz edilmiştir. Yaşam Doyumu Ölçeğinin bu çalışma için uygunluğunu incelemek üzere yapılan güvenirlik analizi sonucunda ölçeğin genel güvenirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0.916$ olduğu bulunmuştur. Bu değer, ölçeği oluşturan maddelerin arasında güvenirliğin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Her hangi bir madde ölçekten silindiğinde α katsayısının (ölçeğin güvenirlik katsayısının) yükselmeyeceği görüldüğünden [son sütun (0.883 ile 0.909 arasında)] tüm maddelerin bu çalışma için ölçekte kalmasına karar verilmiştir. Ölçeğin maddelerine ait Madde-Toplam Korelasyon katsayıları da maddeler arasında yeterli ilişki olduğunu göstermektedir (0.725 ile 0.852 arasında değişmektedir). Sonuç olarak, Yaşam Doyumu Ölçeğinin güvenirlik düzeyinin bu çalışma için yeterli olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada kullanılan değişkenler arasında bulunan ilişkiler (korelasyonlar) aşağıdaki kriterlere göre değerlendirilmiştir:

<i>r</i>	İlişki
0.00-0.25	Çok Zayıf
0.26-0.49	Zayıf
0.50-0.69	Orta
0.70-0.89	Yüksek
0.90-1.00	Çok Yüksek (Kalaycı, 2006, s.116)

Minnesota iş doyum ölçeği: Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kendi algılarına/görüşlerine göre iş doyumlarını ölçmek için 20 maddelik Minnesota İş Doyum Ölçeği kullanılmıştır. Weiss, Davis, England ve Lofquist (1967) tarafından geliştirilen ölçek, Baycan (1985) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış ve güvenirlik katsayısı (Cronbach alfa) 0.77 olarak hesaplanmıştır. 5'li Likert tipi olarak tasarlanan Minnesota İş Doyum Ölçeği, 'Hiç memnun değilim '(1) ile 'Çok memnunum '(5) arasında değerlendirilmektedir. Ölçeğin tüm maddeleri olumlu yükleme sahiptir (ters puanlanan madde yoktur). İçsel ve dışsal doyum olmak üzere iki alt boyuttan oluşun Minnesota İş Doyum Ölçeğinin tüm puanlarının toplanması ile de genel iş doyum düzeyini vermektedir.

İçsel doyum: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 20 numaralı maddelerden oluşmuştur. Başarı, tanınma veya takdir edilme, işin kendisi, işin sorumluluğu, yükselme ve terfi etmeye bağlı görev değişikliği gibi işin içsel niteliğine ilişkin tatmin boyutuyla ilgili öğelerden oluşmaktadır. Bu boyutun maddelerinden elde edilen puanlarının 12'ye bölünmesi ile İçsel Doyum puanı elde edilmektedir.

Dışsal doyum: 5, 6, 12, 13, 14, 17, 18, 19 maddelerinden oluşmuştur. İşletme politikası ve yönetimi, denetim şekli, yönetici, çalışma ve astlarla ilişkiler, çalışma koşulları, ücret gibi işin çevresine ait öğelerden oluşmaktadır. Bu boyutun maddelerinden elde edilen puanların toplamının 8'e bölünmesi ile dışsal doyum puanı

bulunur.

Ölçeğin 12 maddeden oluşan içsel doyum boyutuna ait genel güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0.929$ olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin ilk alt boyutu olan içsel doyumunu oluşturan maddelerin arasında güvenilirliğin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Her hangi bir madde içsel doyum alt boyutundan silindiğinde α katsayısının (ölçeğin güvenilirlik katsayısının) yükselmeyeceği görüldüğünden (0.919 ile 0.929 arasında) her hangi bir maddenin boyuttan çıkarılmasına gerek yoktur. Boyutun maddelerine ait Madde-Toplam Korelasyon katsayıları da maddeler arasında yeterli ilişki olduğunu göstermektedir (0.537 ile 0.785 arasında değişmektedir).

Ölçeğin 8 maddeden oluşan dışsal doyum boyutuna ait genel güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) $\alpha=0.865$ olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin ikinci alt boyutu olan dışsal doyumunu oluşturan maddelerin arasında da güvenilirliğin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. Her hangi bir madde dışsal doyum alt boyutundan silindiğinde α katsayısının (ölçeğin güvenilirlik katsayısının) yükselmeyeceği görüldüğünden (0.834 ile 0.860 arasında) her hangi bir maddenin boyuttan çıkarılmasına gerek yoktur. Boyutun maddelerine ait Madde-Toplam Korelasyon katsayıları da maddeler arasında yeterli ilişki olduğunu göstermektedir (0.513 ile 0.740 arasında değişmektedir).

Son olarak, tüm maddeler birlikte analize sokulduğunda, İş Doyumu Ölçeğine ait güvenilirlik katsayısının (Cronbach's Alpha) $\alpha=0.945$ olduğu bulunmuştur. Bu değer, ölçeği oluşturan maddelerin arasında da güvenilirliğin yüksek olduğunu göstermektedir.

İş Doyumu Ölçeği ve alt boyutları için yapılan madde analizleri sonrası ölçek ve alt boyutlarının güvenilirlik düzeylerinin araştırma için yeterli olduğu anlaşılmıştır.

Seçenekler	Puan Aralığı
Hiç memnun değilim	1.00 – 1.79
Memnun değilim	1.80 – 2.59
Kararsızım	2.60 – 3.39
Memnunum	3.40 – 4.19
Çok memnunum	4.20 – 5.00

Müzik öğretmenlerinin, iş doyumuna ilişkin algıları/görüşleri değerlendirilirken yukarıdaki puan aralıklarına karşılık gelen seçenekler dikkate alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden elde edilen verilerin tümü SPSS 18.0 ile analize tabi tutulmuştur. Veriler ile herhangi bir istatistikî işleme geçilmeden önce bir yanlışlık barındırıp barındırmadıkları ve araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenen sınırlar içinde olup olmadıkları kontrol edilmiştir.

Araştırma için toplanan verilerle ilgili aşağıdaki istatistikî çözümler yapılmıştır:

1- Örneklemi oluşturan müzik öğretmenlerinin demografik özelliklerini özetlemek açısından, değişkenlerinin frekans (f), yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

2- Müzik öğretmenlerinin, Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği, Minnesota İş Doyum Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği madde ve alt boyutlarına verdikleri puanların ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) değerleri hesaplanmıştır.

3- Müzik öğretmenlerinin, Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği, Minnesota İş Doyum Ölçeği ve Yaşam Doyumu Ölçeği ve alt boyutlarına ilişkin algı düzeyleri arasındaki ilişkiler Pearson momentler çarpımı korelasyonu katsayıları ile araştırılmıştır.

Tüm istatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Anlamlılık değeri, .05'ten küçük ($p<.05$) bulunduğu bağımsız değişkenlerin grupları (kategorileri) arasındaki farklılıklar ve ilişkiler "anlamlı" olarak kabul edilmiş ve sonuçlar buna göre değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik amaçlar doğrultusunda yapılan istatistikî analizlere yer

verilmiştir. Bulgular ve bunlara ait sonuçlar, araştırmanın amaçlarına uygun bir sıra ile tablolar halinde, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerine İlişkin Bulgular

Bu alt bölümde araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine ilişkin algıları/görüşleri genel olarak (demografik özelliklerine bağlı olmaksızın) incelenmiştir. Aşağıda müzik öğretmenlerinin kendi algılarına göre mesleki yeterlik ölçeğinde yer alan her bir ifadeye/maddeye ilişkin görüşleri, daha sonra ise ölçeğin geneline ilişkin görüşleri için hesaplanan aritmetik ortalamalar ile değerlendirmeler yapılmıştır (Tablo 3.1).

Tablo 3. Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik ölçeği maddelerine ilişkin görüşleri (N=220)

Madde	\bar{X}	ss
01- Müzik öğretmenleri, insan ve müzik ilişkisi konusunda yeterliğine bilgiye sahiptirler.	3.47	0.95
02- Müzik öğretmenleri, günlük yaşamda insanın müziğe olan gereksinimi konusunda yeterli bilgiye sahiptirler.	3.57	1.01
03- Müzik öğretmenleri, müziğin insan yaşamındaki yeri, önemi ve işlevlerine ilişkin yeterli bilgiye sahiptirler.	3.62	1.00
04- Müzik öğretmenleri, ses organları anatomi hakkında yeterli bilgiye sahiptirler.	3.65	1.14
05- Müzik öğretmenleri, bireyde sesin oluşumu konusundaki özelliklere ilişkin yeterliklere sahiptirler.	3.57	1.06
06- Müzik öğretmenleri, sesin doğru kullanımına ilişkin yeterliğe sahiptirler.	3.49	1.14
07- Müzik öğretmenleri, sesin kullanımında, bireyin ses gelişim özellikleri ve ses sağlığı ile ilgili yeterliklere sahiptirler.	3.47	1.10
08- Müzik öğretmenleri, şarkı söylemeye uygun sağlıklı bir sese, tınıya, gürlüğe ve ses genişliğine sahiptirler.	3.27	1.07
09- Müzik öğretmenleri, şarkı söylerken nüans yapabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.81	1.03
10- Müzik öğretmenleri, ses değişimi(mutasyon) hakkında yeterli bilgiye ve bilince sahiptirler	3.70	1.07
11- Müzik öğretmenleri, öğrencilerinin ses durumlarına ve eğitim seviyelerine uygun şarkı seçebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.73	1.03
12- Müzik öğretmenleri, seslendirdikleri şarkıları müziksel bir duyarlılık içinde söyleyebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.82	0.98
13- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin yeteneklerinin farkına varabilmelerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.	3.95	0.98
14- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirebilmelerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.	3.94	1.00
15- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.	3.94	1.03
16- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin ruhsal gelişimlerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.	3.94	1.01
17- Müzik öğretmenleri, okul çalgılarından en az birini derste etkili kullanabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.77	1.18
18- Müzik öğretmenleri, sınıfta veya okulunda okul çalgı topluluklarını kurma, çalıştırma ve yönetebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.60	1.09
19- Müzik öğretmenleri, öğretimini yaptığı çalgıyı metodik bir düzende çalıştırma yeterliğine sahiptirler.	3.78	1.02
20- Müzik öğretmenleri, çalgılarını doğru ve temiz çalabilmek yeteneğine sahiptir.	3.50	1.06
21- Müzik öğretmenleri, tek sesli koro oluşturabilmeye yeterliğine sahiptirler	4.35	0.83
22- Müzik öğretmenleri, çok sesli koro oluşturabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.32	1.14
23- Müzik öğretmenleri, tek sesli ve çok sesli koroları çalıştırabilmek ve yönetebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.53	1.02
24- Müzik öğretmenleri, çalgı toplulukları(orquestra) kurabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.26	1.02
25- Müzik öğretmenleri, çalgı topluluğunu çalıştırabilmek ve yönetebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.36	1.07
26- Müzik öğretmenleri, müzik eğitimine ilişkin materyal geliştirebilmek ve oluşturabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.47	1.10
27- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin müzik kültürlerini zenginleştirmek amacıyla ulusal ve evrensel müzik değerlerini araştırmaya yönlendirebilmek yeterliğine sahiptirler.	3.40	1.17
28- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin yaratıcılık yönlerini geliştirmeye dönük olanak sağlama, onların düşüncelerine önem verildiğini duyumsatma özellikler ile ilgili yeterliklere sahiptirler.	3.42	1.11
29- Müzik öğretmenleri, özbenzeşi (empati) kurma yeterliğine sahiptirler?	3.75	1.00
30- Müzik öğretmenleri, öğrencileri daha iyi tanıyabilmek için aileleri ile işbirliği yapma becerilerine sahiptirler.	3.38	1.11
31- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin yaşadıkları çevre ortamını algılamalarına yardımcı olma yeterliklerine sahiptirler.	3.47	1.03
32- Müzik öğretmenleri, öğrenme açısından öğrencilerin bireysel özellik ve farklılıkları dikkate almak yeterliklerine sahiptirler.	3.68	1.02
33- Müzik öğretmenleri, ders içeriğini öğrencilerin yetenek ve düzeylerini dikkate alarak planlama yeterliğine sahiptirler.	3.72	1.03
34- Müzik öğretmenleri, alanyla ilgili teknolojiden yararlanabilmek yeterliklere sahiptirler.	3.60	1.04
35- Müzik öğretmenleri, derslerinde teknolojik araçları kullanabilmek ve kullanılabilmek yeterliklere sahiptirler.	3.66	1.04
36- Müzik öğretmenleri, müzik eğitiminde kullanılabilecek bir okul şarkısı yazabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.29	1.17
37- Müzik öğretmenleri, müzik eğitiminde kullanılabilecek bir okul şarkısına söz yazabilmek yeterliğine sahiptirler.	3.36	1.16
38- Müzik öğretmenleri, doğaçlama yapabilecek müzik performansına sahiptirler.	3.10	1.23
39- Müzik öğretmenleri, Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi özel öğretim yöntemlerini kullanabilmek yeterliğine sahiptirler.	2.92	1.20
40- Müzik öğretmenleri, özel eğitime muhtaç öğrencilere dersi verebilecek öğretim yöntemlerine ve teknik donanımına sahiptirler.	2.60	1.33
Müzik Öğretmenleri Mesleki Yeterlikleri Ölçeği	3.56	0.81

Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliğe ilişkin algı düzeyleri (görüşleri), ölçeğin ifadelerini 'Hiç katılmıyorum '(1) ile 'Tamamen katılıyorum '(5) arasında değişen bir seçeneği işaretlemelerine göre hesaplanmıştır. Maddeler için hesaplanan aritmetik ortalamalar, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliğe ilişkin o durumu/boyutu değerlendirme düzeyi olarak kabul edilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin, mesleki yeterlik ölçeğinin maddelerini $\bar{X}=2.60$ ile $\bar{X}=4.35$ arasında ortalama

puanlarla değerlendirdikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik ölçeğinin en düşük puanladıkları üç madde sırasıyla; $\bar{X}=2.60$ ile '40. Müzik öğretmenleri, özel eğitime muhtaç öğrencilere dersi verebilecek öğretim yöntemlerine ve teknik donanımına sahiptirler.', $\bar{X}=2.92$ ile '39. Müzik öğretmenleri, Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi özel öğretim yöntemlerini kullanabilme yeterliğine sahiptirler.' ve $\bar{X}=3.10$ ile '38. Müzik öğretmenleri, doğaçlama yapabilecek müzik performansına sahiptirler.' ifadeleri olmuştur. Müzik öğretmenleri, bu üç maddedeki ifadelerle 'Orta düzeyde katılıyorum' demişlerdir. Öte yandan, müzik öğretmenlerinin en yüksek ortalama puan verdikleri ilk üç madde sırasıyla; $\bar{X}=4.35$ ile '21- Müzik öğretmenleri, tek sesli koro oluşturabilmeye yeterliğine sahiptirler.', $\bar{X}=3.95$ ile '13- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin yeteneklerinin farkına varabilmelerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.' ve $\bar{X}=3.94$ ile '16- Müzik öğretmenleri, öğrencilerin ruhsal gelişimlerinde çalgı eğitiminin önemli bir rol oynadığının bilincindedirler.' ifadeleri olmuştur. Müzik öğretmenleri 21 numaralı ifadeyi 'Tamamen katılıyorum', diğerlerini ise 'Katılıyorum' düzeyinde puanlamışlardır. Tüm maddelerin değerlendirmelerine bakıldığında, müzik öğretmenlerinin ölçekte yer alan maddelerden birini 'Tamamen katılıyorum', 29 tanesini 'Katılıyorum' ve kalan 10 tanesini 'Orta düzeyde katılıyorum' şeklinde değerlendirdikleri görülmektedir. Bu da, müzik öğretmenlerinin kendilerini çok üst düzeyde olmasa bile mesleki açıdan kendilerini yeterli algıladıklarını göstermektedir. Ölçeğin geneline ilişkin hesaplanan ortalama puan da buna işaret etmektedir ($\bar{X}=3.56$). Müzik öğretmenlerinin ölçeğin geneline, mesleki yeterliklerine ilişkin algı düzeylerinin 'Katılıyorum' düzeyinde olduğu görülmektedir.

Müzik Öğretmenlerinin Yaşam Doyumuna İlişkin Bulgular

Bu alt bölümde araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin yaşam doyumuna ilişkin algıları/görüşleri genel olarak (demografik özelliklerine bağlı olmaksızın) incelenmiştir. Aşağıda müzik öğretmenlerinin kendi algılarına göre yaşam doyumunu ölçeğinde yer alan her bir ifadeye/maddeye ilişkin görüşleri, daha sonra ise ölçeğin geneline ilişkin görüşleri için hesaplanan aritmetik ortalamalar ile değerlendirmeler yapılmıştır.

Tablo 4. Müzik Öğretmenlerinin Yaşam Doyumu Ölçeği Maddelerine İlişkin Görüşleri (N=220)

Madde	\bar{X}	ss
01. Yaşamımdan memnunum	4.54	1.38
02. Yaşamımda sahip olmak istediğim önemli şeyleri elde ettim	4.28	1.42
03. Yaşamım pek çok yönüyle idealimi karşılamaktadır	3.99	1.44
04. Yeniden dünyaya gelseydim yaşamımda hiçbir şeyi değiştirmezdim.	3.59	1.56
05. Yaşam koşullarım mükemmeldir.	3.55	1.46
Yaşam Doyumu Ölçeği	3.99	1.26

Müzik öğretmenlerinin yaşam doyumuna ilişkin algı düzeyleri (görüşleri), ölçeğin ifadelerini 'Tümüyle doyumсузлук '(1) ile 'Tümüyle doyum '(7) arasında değişen bir seçeneği işaretlemelerine göre hesaplanmıştır. Maddeler için hesaplanan aritmetik ortalamalar, müzik öğretmenlerinin yaşam doyumuna ilişkin o durumu/boyutu değerlendirme düzeyi olarak kabul edilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin, yaşam doyumunu ölçeğinin maddelerini $\bar{X}=3.55$ ile $\bar{X}=4.54$ arasında ortalama puanlarla değerlendirdikleri görülmektedir. Müzik öğretmenlerinin en düşük puanladıkları madde $\bar{X}=3.55$ ile '05. Yaşam koşullarım mükemmeldir.' ve en yüksek puanladıkları madde $\bar{X}=4.54$ ile '01. Yaşamımdan memnunum' ifadeleri olmuştur. Ölçeğin geneline ilişkin hesaplanan ortalama puan ise $\bar{X}=3.99$ ile 7'li derecelemenin orta bir yerini işaret etmektedir. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin yaşam doyumlarının orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Müzik Öğretmenlerinin İş Doyumuna İlişkin Bulgular

Bu alt bölümde araştırmaya katılan, müzik öğretmenlerinin iş doyum düzeylerine ilişkin algıları/görüşleri genel olarak (demografik özelliklerine bağlı olmaksızın) incelenmiştir. Aşağıda müzik öğretmenlerinin kendi

algılarına göre Minnesota İş Doyum Ölçeğinde yer alan her bir ifadeye/maddeye ilişkin görüşleri, daha sonra ise ölçeğin alt boyutları ve geneline ilişkin görüşleri için hesaplanan aritmetik ortalamalar ile değerlendirmeler yapılmıştır.

Tablo 5. Müzik Öğretmenlerinin İş Doyumu Ölçeği Alt boyut ve Maddelerine İlişkin Görüşleri (N=220)

Boyut/Ölçek	\bar{X}	ss
01. Şimdiki işimden "beni her zaman memnun etmesi" bakımından	3,50	1,12
02. Şimdiki işimden "tek başıma çalışma olanağı olması" bakımından	3,52	1,25
03. Şimdiki işimden "ara sıra değişik şeyler yapabileme şansı" bakımından	3,30	1,24
04. Şimdiki işimden "toplumda saygın bir kişi olma şansını vermesi" bakımından	3,16	1,27
07. Şimdiki işimden "vicdanıma aykırı olmayan şeyler yapabileme şansım olması" bakımından	3,61	1,19
08. Şimdiki işimden "bana sabit bir iş sağlaması" bakımından	3,91	1,12
09. Şimdiki işimden "başkaları için bir şeyler yapabileme olanağı bana vermesi" bakımından	4,00	1,13
10. Şimdiki işimden "kişilere ne yapacaklarını söyleme şansına sahip olma" bakımından	3,66	1,05
11. Şimdiki işimden "kendi yeteneklerimi kullanarak bir şeyler yapabileme şansı olması" bakımından	3,84	1,18
15. Şimdiki işimden "kendi kararlarımı uygulama serbestliğini bana vermesi" bakımından	3,09	1,30
16. Şimdiki işimden "işimi yaparken kendi yöntemlerimi kullanabileme şansını bana vermesi" bakımından	3,72	1,18
20. Şimdiki işimden "yaptığım iş karşılığında duyduğum başarı hissi" bakımından	3,83	1,09
İçsel Doyum Boyutu	3,60	0,88
05. Şimdiki işimden "yöneticimin ekibindeki kişileri idare tarzı" bakımından	2,88	1,35
06. Şimdiki işimden "yöneticimin karar vermedeki yeteneği" bakımından	2,79	1,31
12. Şimdiki işimden "iş ile ilgili kararların uygulamaya konması" bakımından	3,19	1,12
13. Şimdiki işimden "yaptığım iş ve karşılığında aldığım ücret" bakımından	2,38	1,17
14. Şimdiki işimden "iş içinde terfi olanağımın olması" bakımından	2,27	1,28
17. Şimdiki işimden "çalışma şartları" bakımından	3,27	1,27
18. Şimdiki işimden "çalışma arkadaşlarımla birbirleri ile anlaşmaları" bakımından	3,38	1,25
19. Şimdiki işimden "yaptığım iyi bir iş karşılığında takdir edilme" bakımından	3,13	1,33
Dışsal Doyum Boyutu	2,91	0,90
İş Doyumu (Genel)	3,25	0,85

Müzik öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin algı düzeyleri (görüşleri), ölçeğin ifadelerini 'Hiç memnun değilim '(1) ile 'Çok memnunum '(5) arasında değişen bir seçeneği işaretlemelerine göre hesaplanmıştır. Maddeler için hesaplanan aritmetik ortalamalar, müzik öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin o durumu/boyutu değerlendirme düzeyi olarak kabul edilmiştir.

Müzik öğretmenlerinin, iş doyumunun içsel doyum boyutundaki maddelerini $\bar{X}=3,09$ ile $\bar{X}=4,00$ arasında ortalama puanlarla değerlendirdikleri görülmektedir. Müzik öğretmenleri, içsel doyum boyutunda en düşük puanı $\bar{X}=3,09$ ile '15. Şimdiki işimden "kendi kararlarımı uygulama serbestliğini bana vermesi" bakımından 'ifadesine vermişlerdir. Yani, müzik öğretmenleri bu ifadeye 'Kararsızım 'düzeyinde katılmaktadır. Öte yandan, müzik öğretmenleri en yüksek ortalama puanı $\bar{X}=4,00$ ile '09. Şimdiki işimden "başkaları için bir şeyler yapabileme olanağı bana vermesi" bakımından 'ifadesi için, 'Memnunum 'düzeyinde kullanmışlardır. İçsel doyum boyutunun geneline bakıldığında, hesaplanan ortalama puanın $\bar{X}=3,60$ ile 'Memnunum 'düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu da, araştırmaya katılan öğretmenlerin, üst düzeyde olmasa bile, içsel doyum bakımından memnun olduklarını göstermektedir.

Müzik öğretmenlerinin, iş doyumunun dışsal doyum boyutuna ilişkin algı düzeylerinin genel olarak içsel doyum düzeylerinden biraz daha düşük olduğu söylenebilir. Tablodan da görüleceği üzere, boyutta yer alan dışsal

doyumla ilgili ifadelerin hepsi de 'Memnun değilim' ile 'Kararsızım' arasında değerlendirilmiştir. Müzik öğretmenleri, dışsal doyumun ilgili ifadelerden en yüksek puanı $\bar{X}=3.38$ ile '18. Şimdiki işimden "çalışma arkadaşlarımla birbirleri ile anlaşmaları" bakımından 'ifadesi için kullanırken, en düşük ortalama puanı $\bar{X}=2.27$ ile '14. Şimdiki işimden "iş içinde terfi olanağımın olması" bakımından 'ifadesi için kullanmışlardır. Dışsal doyum boyutunun geneli için hesaplanan ortalama puan $\bar{X}=2.91$ ile 'Kararsızım' düzeyinde kalmıştır. Özetle, araştırmaya müzik öğretmenlerinin dışsal doyum düzeylerinin pek yüksek olmadığı anlaşılmaktadır.

İçsel ve dışsal doyum düzeylerinin bir birleşimi olarak müzik öğretmenlerinin genel iş doyumuna ilişkin ortalama puan $\bar{X}=3.25$ ile 'Kararsızım' düzeyinde kalmıştır. Müzik öğretmenlerinin içsel doyum düzeyleri, dışsal doyum düzeylerinden biraz daha yüksek olmakla birlikte genel olarak araştırmaya katılan öğretmenlerin iş doyum düzeyleri yüksek değildir.

Müzik Öğretmenlerinin, Mesleki Yeterlik Düzeyleri ile Yaşam ve İş Doyumları Arasındaki İlişkilere Yönelik Bulgular

Tablo 6. Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlik Düzeyleri ile İş ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkilere Yönelik Korelasyon Katsayıları (N=220)

Boyut/Ölçek	Mesleki Yeterlik	İş Doyumu			Yaşam Doyumu
		İçsel doyum	Dışsal doyum	İş Doyumu (Genel)	
Mesleki Yeterlik	r	1	.267**	.330**	.315**
	p		0.000	0.000	0.000
İçsel doyum	r		1	.793**	.945**
	p			0.000	0.000
Dışsal doyum	r			1	.948**
	p				0.000
İş Doyumu (Genel)	r				1
	p				0.000
Yaşam Doyumu					1

** $p < .01$

Tablo 6'da araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin kendi algılarına göre mesleki yeterlik düzeyleri ile yaşam ve iş doyumları arasındaki ilişkileri incelemek üzere uygulanan Pearson momentler çarpımı korelasyonuna ait katsayılar sunulmuştur.

a) Mesleki Yeterlik ve Yaşam Doyumu: Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.293$ ve $p<0.01$).

b) Mesleki Yeterlik ve İş Doyumu: Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile içsel doyum arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.267$ ve $p<0.01$). Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile dışsal doyum arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.330$ ve $p<0.01$). Müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile genel iş doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.315$ ve $p<0.01$).

c) İş doyumları ve Yaşam Doyumu: Müzik öğretmenlerinin içsel doyum düzeyleri ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.491$ ve $p<0.01$). Müzik öğretmenlerinin dışsal doyum düzeyleri ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki vardır ($r=0.459$ ve $p<0.01$). Müzik öğretmenlerinin genel iş doyumları ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve orta derecede bir ilişki vardır ($r=0.502$ ve $p<0.01$).

Sonuç

Araştırmanın sonuçları, öncelikle, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterliklerine yönelik algı düzeyleri açısından kendilerini çok üst düzeyde olmasa bile yeterli olarak algıladıklarını göstermiştir. Müzik öğretmenlerinin yaşam doyumlarına ilişkin algı düzeyleri ile ilgili sonuçlar, genel yaşam doyumlarının orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Müzik öğretmenlerinin iş doyumuna ilişkin algı düzeyleri ise, içsel doyum düzeylerinin dışsal doyum düzeylerinden biraz daha yüksek olmakla birlikte, genel olarak araştırmaya katılan öğretmenlerin iş doyum düzeyleri yüksek olmadığı şeklindedir. Bunlara ek olarak, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır. Araştırmada ayrıca, müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerine ilişkin algıları ile içsel, dışsal ve genel iş doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Son olarak, araştırma sonuçları, müzik öğretmenlerinin içsel ve dışsal doyum düzeyleri ile yaşam doyumları arasında pozitif yönde ve zayıf bir ilişki olduğu, genel iş doyumları arasında ise pozitif yönde ve orta derecede bir ilişki olduğunu göstermiştir.

Araştırmanın sonuçları, Yılmaz ve Aslan'ın (2013) araştırması ile kısmen de olsa örtüşmektedir. Daha ayrıntılı bir ifade ile, Yılmaz ve Aslan'ın, öğretmenlerin iş yerindeki yalnızlık oranının arttıkça ile yaşam doyumlarının da azaldığı yönünde elde ettikleri sonuç, bu araştırmada saptanmış olan müzik öğretmenlerinin iş doyumları ve yaşam doyumları arasındaki pozitif yöndeki orta derecede bir ilişkiyi dolaylı olarak desteklemektedir. Bu araştırmada elde edilmiş olan müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ve iş doyumları arasında düşük düzeyde bir pozitif ilişki olduğuna dair sonuç, sınıf yönetimi becerileri ile iş doyumları arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişkinin belirlendiği Akın ve Koçak'ın (2007) çalışmasındaki sonuçlarla kısmi olarak örtüşmektedir. Yine bu araştırmada ortaya çıkan müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ve iş doyumları arasında düşük düzeyde bir pozitif ilişki olduğu sonucu, Yılmaz ve Dilmaç'ın (2011) öğretmenlerin sahip oldukları güç ve başarı ile iş doyumları arasında saptadıkları pozitif yönde anlamlı ilişki ile kısmi olarak örtüşmektedir.

Araştırmada elde edilen bazı sonuçlar ile kimi araştırmalar arasında daha net örtüşmelerin olduğu görülmüştür. Örneğin Avşaroğlu, Deniz ve Kahraman'ın (2005) araştırmalarında elde ettikleri teknik öğretmenlerin yaşam doyumları ile iş doyumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunduğuna dair sonuç, bu araştırmada ortaya çıkmış olan müzik öğretmenlerinin iş doyumları ve yaşam doyumları arasındaki pozitif yönde bir ilişki olduğuna dair sonuçla örtüşmektedir. Benzer şekilde Lent, Nota, Soresi, Ginevra, Duffy ve Brown'un (2011) araştırmalarında elde edilmiş olan İtalyan öğretmenlerin genel yaşam doyumlarının, iş doyumları üzerinde iş hedeflerinde yükselmeye pozitif yönde olumlu bir ilişki olduğu sonucu, bu araştırmada elde edilmiş olan müzik öğretmenlerinin iş doyumları ve yaşam doyumları arasındaki pozitif ilişki ile paraleldir. Teltik'in (2009) araştırmasında saptanmış olan okul öncesi öğretmenlerin iş doyumları ve mesleki yeterlik algıları arasındaki pozitif ilişki, müzik öğretmenleri ile gerçekleştirilmiş olan bu araştırmanın sonuçlarında da mevcuttur. Yine Telef'in (2011) araştırmasının bir sonucu olan öğretmenlerin öz-yeterliğin alt boyutlarından öğrenci katılımını sağlama, öğretim stratejileri ve sınıf yönetimi yeterliklerinin, öğretmenlerin iş doyumları ve yaşam doyumları arasındaki pozitif yönde ilişki, bu araştırmada elde edilmiş olan müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ve iş doyumları, mesleki yeterlik algıları ve yaşam doyumları, iş doyumları ve yaşam doyumları arasındaki pozitif yöndeki bir ilişki olduğuna dair sonuçla örtüşmektedir. Benzer şekilde, Turcan'ın (2011) araştırmasında saptanmış olan ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin öz yeterlik algılarıyla iş doyum düzeyleri arasındaki pozitif ve anlamlı ilişki, bu araştırmada elde edilmiş olan müzik öğretmenlerinin mesleki yeterlik algıları ve iş doyumları arasındaki pozitif yöndeki ilişkiyi destekler niteliktedir.

Araştırma sonuçlarına dayanarak, müzik öğretmenlerinin kendilerini meslekleri konusunda daha yeterli algılamaları için hizmet içi eğitim programlarının hazırlanması ve nitelikli hale getirilmesi gerektiği söylenebilir. Bu araştırmadan yola çıkarak, ayrıca, müzik öğretmenlerinin yeterlik algıları ile yaşam ve iş doyum düzeylerini etkileyen nedenler araştırılabilir. Müzik öğretmeni adaylarının mesleki yeterlik algıları, müzik öğretmeni olarak göreve başladıktan sonra yeterlik algılarının karşılaştırdığı araştırmalar yapılarak, sonuçlarda çıkan değişikliklere göre müzik öğretmeni yeterlikleri tekrar gözden geçirilebilir. Müzik öğretmenlerinin yaşam ve iş doyumları konusunda çalıştıkları şehirlerin ayrı ayrı değerlendirildiği araştırmalar yapılabilir. Bunlara ek olarak, kültürel çeşitliliğin çok olduğu bir coğrafyada doyum düzeylerinde ne gibi değişiklikler olduğu gözlenebilir. Bu araştırmada yapılan incelemeler, müzik öğretmenlerinin yanı sıra performans müzisyenleri, besteciler ve diğer branş öğretmenleri üzerinde de uygulanabilir. Bir diğer deyişle, bu araştırmanın konusu diğer disiplinlere uygulanabilir ve genişletilebilir.

Kaynaklar

- Agaoğlu, O. (2011). Bilim Sanat Merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin iş doyumunu. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Akbulut, E. (2012). Müzik öğretmenleri mesleki yeterlikleri ölçeği çalışması. E-Journal of New World Sciences Academy: NWSA-Fine Arts, D0105, 7 (4), 334-346.
- Akdağ, I ve Walter, J. (2005). Öğretmen adaylarının mesleki yeterlik duygusu. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, III(4), 127-131.
- Akın, U. ve Koçak, R. (2007). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile iş doyumları arasındaki ilişki. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 51, 353-370.
- Altinkurt, Y. ve Yılmaz K. (2014). Öğretmenlerin mesleki profesyonelliği ile iş doyumları arasındaki ilişki. Sakarya University Journal of Education, 4 (2), 57-71.
- Aras, A. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenlerinin mobbing (yıldırma) yaşama düzeyleri, örgütsel bağlılık ve iş doyumları arasındaki ilişkiler. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Avşaroğlu, S., Deniz, M. E. ve Kahraman A. (2005). Teknik öğretmenlerde yaşam doyumunu iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 115-129.
- Baycan, F. A. (1985). An analysis of the several aspects of satisfaction between different occupational groups. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). Veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. Ankara: Pegem.
- Dağdeviren, N., Musaoğlu, Z., Ömürlü, K. İ. ve Öztora, S.(2011). Akademisyenlerde iş doyumunu etkileyen faktörler. Balkan Medical Journal, 28, 69-74.
- Demirkasimoğlu, N. (2010). Defining teacher professionalism from different perspectives. Procedia Social Behavioral Sciences, 9, 2047-2051.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. Psychological Bulletin, 95 (3), 542-575.
- Diener, E., Emmons, R., Larsen, R. J. ve Griffin, S.(1985). The satisfaction with life scale. Journal of Personality Assessment, 49, 71-75.
- Erdem ve Demirel (2002). Program geliştirmede yapılandırıcılık yaklaşımı. Hacettepe Eğitim Fakültesi Dergisi, 23: 81-87.
- Gençtürk, A. ve Memiş, A. (2010). An investigation of primary school teachers 'teacher efficacy and job satisfaction in terms of demographic factors. Elementary Education Online, 9 (3), 1037-1054.
- Hackman, R. ve Oldham, G. R. (1975). Development of the job diagnostic survey. Journal of Applied Psychology, 60 (2), 159-170.
- İnandık, Z. (2010). Müzik öğretmenlerinin iş doyumunu düzeylerinin farklı demografik özelliklere göre incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Jorgensen, E. R. (2008). The art of teaching music. USA: Indiana University Press.
- Kalaycı, Ş. (2006). SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. Ankara: Asil.

- Karasar, N. (2009). Bilimsel araştırma yöntemi. Ankara: Nobel.
- Kasımoğlu, S.D. (2012). İletişim fakültesi öğretim üyelerinin uygulama ve proje temelli derslerde mesleki yeterliklerinin belirlenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2, 35-45.
- Kıvılcım, P. (2014). Öğretmenlerde iş doyumunu, özyeterlik inancı ve yaşam doyumunu ilişkisinin karşılaştırılması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Toros Üniversitesi, Mersin.
- Koç, H., Yazıcıoğlu, İ. ve Hatipoğlu, H. (2009). Öğretmenlerin iş doyum algıları ile performansları arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28, 13-22.
- Kongar, E. (1999). Toplumsal değişme kuramları ve Türkiye gerçeği. İstanbul: Remzi.
- Koruklu, N., Feyzioğlu, B., Kiremit, H. Ö. ve Aladağ, E. (2013). Öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Eğitim Fakültesi Dergisi, 13 (25), 119-137.
- Kumaş, V. ve Deniz, L. (2010). Öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin incelenmesi. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 32, 123-139.
- Kuran, K. (2002). Öğretmenlik mesleği (niteliği ve özellikleri). Türkoğlu, A. (Ed.). Öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Mikro Basım.
- Küçüköncü, H. Y. (2003). Müzik eğitiminin ülkemizde çağdaş anlamda istenilen düzeye ulaşabilmesi için müzik öğretmenliği anabilim dallarının ders ve ders dışı etkinliklerinin içerik bakımından düzenlenmesindeki önemi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu içinde (s.323-330). Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Lent, R. W., Nota, L., Soresi, S., Ginevra, M. C., Duffy, R. D. ve Brown S.D. (2011). Predicting the job and life satisfaction of Italian teachers: test of a social cognitive model. Journal of Vocational Behavior, 79, 91-97.
- MEB (2006). Öğretmen mesleği genel yeterlikleri. Ankara: ÖYEGM.
- MEB (2008). Öğretmen yeterlikleri öğretmenlik mesleği genel ve özel alan yeterlikleri. Ankara: Devlet Kitapları.
- MEB (2008). Müzik öğretmeni özel alan yeterlikleri. Ankara: ÖYEGM.
- Ocak, G. (2006). Meslek olarak öğretmenlik. Keskinkılıç, K. (Ed.). Eğitim bilimine giriş. İstanbul: Pegem.
- Özer, M. ve Karabulut, Ö. Ö. (2003). Yaşlılarda yaşam doyumunu. Turkish Journal of Geriatrics, Geriatri 6 (2), 72-74.
- Özaydın, N. (2011). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarının ve yaşam doyumlarının incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Özaydın, N., Sevinç, S. ve Deniz, M. E. (2014). Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarının ve yaşam doyumlarının incelenmesi. Sanat Eğitimi Dergisi, 2 (1), 102-111.
- Sevimli, F. ve İşcan, Ö. F. (2005). Bireysel ve iş ortamına ait etkenler açısından iş doyumunu. Ege Akademik Bakış Ekonomi, İşletme, Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi Dergisi, 1 (5), 55-64.
- Şahin, D. (2014). Öğretmenlerin öz duyarlıklarının psikolojik sağlık ve yaşam doyumunu açısından incelenmesi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Şahin, E. (2010). İlköğretim öğretmenlerinde yaratıcılık, mesleki tükenmişlik ve yaşam doyumunu. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Şener, A. (2009). Yaşlılık, yaşam doyumunu ve boş zaman faaliyetleri. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi. [Çevrim-içi: <http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr/makaleler/yasamdoyumu.pdf>], Erişim tarihi: 05 Ağustos 2015.

- Shin, D. C. ve Johnson, D. M. (1978). Avowed happiness as an overall assessment of the quality of life. *Social Indicators Research*, 5, 475-492.
- Şimşek, E. (2011). Örgütsel iletişim ve kişilik özelliklerinin yaşam doyumuna etkileri. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Tamcahan, F. (2012). Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin tespiti (Düzce örneği). Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Taş, İ. (2011). Öğretmenlerde yaşamın anlamı yaşam doyumunu sosyal karşılaştırma ve iç-dış kontrol odağının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitimde Psikolojik Hizmetler Bilim Dalı. Sakarya.
- TDK. (2011). Türkçe sözlük. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Telef, B. B. (2011). The study of teacher 'self-efficacy, job satisfaction, life satisfaction and burnout. *Elementary Education Online*, 10 (1), 91-108.
- Teltik, H. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki yeterlik algılarının iş doyum ve tükenmişlik düzeyleriyle ilişkisinin belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı. İstanbul.
- Tengilimoğlu, D. (2005). Hizmet işletmelerinde liderlik davranışları ile iş doyum arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1, 23-45.
- Turcan, H. G. (2011). İlköğretim okulu öğretmenlerinin özyeterlik algıları ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi Teftişi Planlanması ve Ekonomisi Bilim Dalı. Konya.
- Veenhoven, R. (1996). The study of life satisfaction. In: Saris, W.e., Venhoveen, R. Scherpenzeel, A. C. And Bunting B. (eds) 'A comparatice study of satisfaction with life in Europe. Eötvös Universty Press.
- Vural, B. (2004). Yetkin-ideal-vizyoner öğretmen. İstanbul: Hayat.
- Yılmaz, E. ve Altınok V. (2009). Okul yöneticilerinin yalnızlık ve yaşam doyum düzeylerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15 (59), 451-469.
- Yılmaz, A. (2011). İlköğretim okul yöneticilerinin liderlik davranış düzeyleri ile öğretmenlerin iş doyum ilişkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17 (2), 277-394.
- Yılmaz, E. ve Aslan H. (2013). Öğretmenlerin iş yerindeki yalnızlıkları ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3 (3), 59-69.
- Yılmaz, E. ve Dilmaç, B. (2011). An investigation of teachers values and job satisfaction. *Elementary Education Online*, 10 (1), 302-310.
- Yılmaz, E. ve Şahin, M. (2009). A study into life satisfaction levels of the teachers working at primary education in terms of some variables. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4 (4), 1404-1414.
- Yılmaz, K. (2012). İlköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri ile örgütsel vatandaşlık davranışları arasındaki ilişki. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 2 (2), 1-14.

THE RELATIONSHIP BETWEEN MUSIC TEACHERS' PERCEPTION OF PROFESSIONAL QUALIFICATION AND THEIR LIFE AND JOB SATISFACTION

Yusuf DURSUN, Özcan ÖZBEK, Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN

ABSTRACT

This research was conducted to examine the relationship between music teachers' perceptions of their own professional qualification and their life and job satisfaction. The research group is composed of 220 music teachers who worked in both public and private schools. A survey consisted of four parts is used for data collection. First part of the questionnaire consists of personal information form to find out some demographic features of music teachers. Second part consists of "Music Teachers Professional Competency Scale" to evaluate music teachers' perception of their professional competency. Third part consists of "Life Satisfaction Scale" to evaluate teacher's general life satisfaction levels. Lastly, fourth part consists of "Minnesota Job Satisfaction Scale" to evaluate teacher's job satisfaction levels. Research concludes that, there is a positive and weak correlation between music teachers' perception of their professional qualification and life satisfaction, there is a positive and weak correlation between music teachers' general, inner and external job satisfaction, there is a positive and weak correlation between life satisfaction, and inner and external professional satisfaction of music teachers, along with a positive moderate correlation between their general job satisfaction and life satisfaction levels.

Keywords: Professional qualifications of music teachers, life satisfaction of music teachers, professional satisfaction of music teachers